ми діяльності, пов'язаними з належністю до громадянства країни. В Туреччині відповідно до закону «Про проживання і пересування іноземців в Туреччині» іноземці можуть виконувати тільки ті види робіт, які їм не заборонені законом країни. Відповідно до цього законом «Про ремесла та послуги, які на території Туреччини є прерогативою турецьких громадян» майже повністю обмежене право іноземців на працевлаштування, оскільки в ньому перераховані майже всі види робіт, на які можуть претендувати тільки громадяни Туреччини [3].

Традиційно основний потік трудових мігрантів з України направляється в Росію – понад 2 млн. (офіційна кількість – 169 тис.) [9]. За повідомленням посольства України в Росії, умови перебування офіційно залучених до праці українців в цій країні не відповідають нормам і вимогам міжнародного права. Громадяни України отримують нижчу заробітну плату, ніж росіяни за ту саму роботу. Надбавки за роботу не виплачуються, відсутнє медичне обслуговування, не існує безкоштовного медичного страхування [10, с. 230].

В таких країнах, як Україна, Угорщина, Аргентина застосовується санкція у вигляді штрафу до роботодавця за використання праці іноземця без відповідного дозволу, а іноземця видворяють за межі країни. На відміну від даних країн у Польщі, Чехії, на Кіпрі відповідальності підлягають як роботодавці за нелегальних працівників, так і самі нелегали. На них накладаються штрафи. В Польщі за оформлення роботодавцем фіктивної заявки на видачу дозволу на працевлаштування іноземця йому також може загрожувати ув'язнення до восьми років [3].

Висновки. Підводячи підсумок вищевикладеного можна зазначити, що як в Україні, так в зарубіжних країнах є нагальна потреба привести своє національне законодавство у сфері працевлаштування іноземних громадян у відповідність з міжнародними актами у сфері праці.

Щодо України, то пропонується ввести в дію зарубіжну практику щодо встановлення квоти на залучення певної кількості іноземних громадян як в цілому, так і за групами спеціальностей, а також на законодавчому рівні вирішити питання щодо можливості розірвання трудового договору з іноземцем в разі реорганізації чи зміні власника підприємства, установи, організації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. / Відомості Верховної Ради. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Дей М. О. Реалізація трудових прав працівниками-мігратами в Україні: деякі проблеми / М. О. Дей // Право України. – 2006. – № 8. – С. 48–51.
3. Огляд законодавства іноземних країн у сфері працевлаштування (ч. 1-5) // Заграница [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.zagran.kiev.ua/index.php?new=64&#a6415.
4. Конвенція МОП № 111 дискримінацію у галузі праці та зайнятості 1958 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon.nau.ua.
5. Про затвердження Порядку видачі, продовження строку дії та анулювання дозволів на використання праці іноземців та осіб без громадянства: Постанова Кабінету Міністрів України від 08.04.09 р. – № 322.
6. Василенко П. Умови та порядок оформлення іноземним громадянам дозволів на працевлаштування в Україні / П. Василенко // Праця і зарплата. – 2009. – № 44 (672). – С. 19.
7. Луценко О. Є. Зміст та особливості реалізації права на працю іноземців та осіб без громадянства за трудовим законодавством України / О. Є. Луценко //Актуальні проблеми права: теорія і практика. – 2011. – № 21. – С. 317–323.
8. Радчук О. П. Трудові відносини: міжнародно-правовий аспект / О. П. Радчук // Форум права. – 2012. – № 3. – С. 590–595.
9. Трудовая миграция из Украины [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://best-ukraine.com.ua/index.html?go=11568.
10. Стрільченко Є. В. Трудова міграція: аналіз законодавства зарубіжних країн у сфері працевлаштування / Є. В. Стрільченко // Держава і право. – 2012. – Вип. 56. – С. 228–233.

УДК 349.2

ЕВОЛЮЦІЯ ФОРМ СОЦІАЛЬНОЇ ДОПОМОГИ
EVOLUTION OF SOCIAL ASSISTANCE FORMS

Сокол М.В.,
кандидат юридичних наук,
доцент кафедри трудового, господарського та екологічного права
Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

У статті аналізуються особливості історичного розвитку соціальної допомоги як форми соціальної підтримки. Наводиться класифікація та основні етапи формування теперішнього поняття соціальної допомоги.
Ключові слова: соціальна підтримка, соціальна допомога, форми соціального забезпечення.

В статье анализируются особенности исторического развития социальной помощи как формы социальной поддержки. Приводится классификация и основные этапы формирования настоящего понятия социальной помощи.
Ключевые слова: социальная поддержка, социальная помощь, формы социального обеспечения.

The Social assistance historical development peculiarities as forms of social support are analyzed in the article. Here is given also the classification and main forming stages of modern term «social support».
Key words: social support, social assistance, social security forms.

Соціальний захист посідає одне із чільних місць серед завдань, що стоять перед сучасною соціальною та правовою державою. Прийняття низки законодавчих актів, програм, спрямованих на удосконалення системи соціального захисту, зокрема розроблення порядку надання, визначення кола отримувачів та встановлення достатнього розміру державних соціальних допомог, зумовлює необхідність дослідження даних питань у розрізі історії. Адже добре відомо, що історія вчить. Неможливо створити щось нове більш досконале не взявши до уваги досвіду минулого. Вивчення історичного розвитку та становлення соціальної допомоги дозволить розкрити суть та ознаки соціальної допомоги, провести чітке розмежування між організаційно-правовими формами соціального захисту.

У вітчизняній та російській науці проблеми розвитку форм соціального захисту висвітлені доволі широко. Серед провідних науковців праці яких присвячено даним питанням, варто виділити М. О. Буянову, К. М. Гусова, Р. І. Іванову, О. О. Колосову, Ю. Б. Корсаненкову, М. В. Лушнікову, Д. Г. Севрюкова та інших авторів. Однак, не-

зважаючи на значну кількість публікацій, недостатньо дослідженим є питання часу виникнення системи державних грошових соціальних допомог та встановлення поетапного розвитку соціальної допомоги.

Метою даної публікації є дослідження природи та особливостей соціальної допомоги на кожному етапі її історичного розвитку.

Історія становлення соціальної допомоги бере свій початок з моменту виникнення ще первіснообщинного ладу. Адже існування людського суспільства є неможливим без взаємної допомоги та підтримки у складних, деколи екстримальних життєвих ситуаціях, в подоланні людських труднощів та захисті соціально вразливих верств населення [1, с. 159].

Соціальна допомога як вид соціального забезпечення виникнула значно раніше, ніж соціальне страхування. Перші інститути страхування спостерігалися у Стародавньому Римі, хоча більш масштабного розвитку страхування набуло у період середньовіччя. Виникнення ж соціальної допомоги фіксується ще до початку зародження перших ознак державності, на етапі об'єднання людей в общини та племена. Відповідно до цього, перший вид соціальної допомоги науковці так і називають общинне утримання. Обов'язок захисту дітей, вагітних жінок, хворих та осіб престарілого віку лежав на всій родовій общині. Їм виділялась достатня кількість продуктів харчування для того, аби зберегти їхню життєдіяльність.

Основними ознаками общинної допомоги були: 1) цільова спрямованість, забезпечення продуктами харчування здійснювалось лише чітко визначеному колу осіб; 2) безповоротна основа, для отримання їжі суб'єкти – одержувачі допомоги не були наділені зворотніми обов'язками; 3) чітко визначений спосіб поділу продуктів, в об'ємі достатньому для підтримання життєдіяльності кожної із осіб.

В період розпаду первісно-общинного ладу та виникненням в складі роду так званої патріархальної сім'ї общинне утримання перестає існувати. З цього етапу розвитку історії воно трансформується у благодійність, яка проявлялась у різних суб'єктних формах. На перших етапах найбільш вираженою була благодійність індивідуальних осіб, які роздавали милостиню, у вигляді продуктів харчування для бідних людей.

Публічна благодійність почала виникати у державах Стародавнього Сходу. Це було пов'язано з допомогою голодуючим у період неврожаю, організацією громадських робіт, роздачею милостині. В староіндійському історичному джерелі «Законах Ману» зазначено, що милостиня є законним засобом до існування та одним із способів накопичення майна [2, с. 11].

Найбільш розвинутим в рабовласницьку епоху було римське право. Але у його джерелах неможливо знайти норми, яка б чітко регламентувала матеріальне забезпечення бідних сімей чи осіб.

Натомість в Законах XII таблиць та в Юстиніанських пандектах існували положення, що були направленні лише на захист приватної власності малоімущих верств населення, та відстоювання інтересів більш заможніх суб'єктів. Так, майно сиріт, до моменту, коли вони досягнуть 14 років, передавалось в оренду із сплатою орендної плати [2, с. 12-13]. Тобто у законодавчих актах тогочасних держав немає жодних ознак централізованого соціального забезпечення. Підтримка бідних верств населення здійснюється у формі добровільних пожертвувань.

У період зародження християнства виникає новий вид благодійності – церковно-монастирський. Християнська церква більше тисячу років була центром та основним органом надання благодійної допомоги бідним. В Київській Русі нормативними актами, які регулювали надання соціальної допомоги були устави, положення князів та церкви.

За часів князювання Володимира та Ярослава основним фінансовим джерелом, за допомогою якого забезпечувалось піклування про бідних, інвалідів та хворих була цековна десятина, а функцію соціальних працівників виконували служителі церкви, в першу чергу це диякони та монахи, а також послушники та парафіяни [3, с. 75].

Варто зауважити, що в одному із перших, найбільш повних джерел права того часу «Руській Правді» не було жодної норми, яка б регламентувала державне матеріальне забезпечення пристарілих, непрацездатних осіб чи дітей.

Крім церковної філантропії, в період середньовіччя можна виділити і муніципально-сільську систему допомоги та взаємодопомоги. Сільська громада, зберігаючи певну спадкоємність з давньоруською общиною, відігравала роль станової організації селянства та регулювала всі аспекти його життєдіяльності.

Громадське опікування над пристарілими людьми та дітьми здійснювалося у таких формах: почергове годуваннях по хатах, віддача нужденного на повне утримання одного з членів сільської громади, видача допомоги (в основному «натурою»), спеціальне виділення землі за рішенням сільської общини, віддача прийомним батькам, спільне опікування над «вихованцем», котрий мав господарство від померлих батьків. У більшості сіл створювалися сирітські ради чи призначався сирітський суддя, які мали дбати про сиріт та вдів. В окремих громадах навіть створювався фонд убогих та сиріт, з якого виділялися кошти на допомогу нужденним [4, с. 23].

У містах головним суб'єктом соціальної допомоги стала муніципальна влада. Принцип кожна громада годує своїх бідняків означав, з одноко боку, відповідальність міських влад за забезпечення прожитковим мінімумом своїх громадян, а з іншого, передбачав примусове виселення чужих жебраків. У муніципальній системі соціальної допомоги малозабезпеченим була присутня властива світському підходу раціональність. Спеціальні служби складали списки нужденних, проводили реєстрацію, аналізували причини нужди і визначали форми допомоги. Бідні були суворо розділені на категорії. Незаможні, які мали підстави претендувати на допомогу, отримували гроші з спеціальних фондів, що створювались в містах. Тих, хто такого права не мав, очікувала інша доля: ні милостиня ні притулок, а робітничі будинки, тюрми або навіть смерть [5, с. 704].

Суворі заходи проти бродяг та жебраків місцева влада застосовувала, коли міста заповнювались величезними і небезпечними натовпами знедолених. Справа дійшла до того, що ліниві прошарки населення прикидались бідними, йшли до міста, просили милостиню, що являлась не лише засобам для існування, але й способом для наживи. Дану соціальну проблему держава починає розглядати як порок та боротися з нею адміністративними методами. У ряді країн Європи було прийнято закони проти окремих соціальних груп населення – бродяг, жебраків, осиротілих і хворих. Так, в Англії з 1531 року дозволяється просити милостиню тільки калікам та людям похилого віку, а з 1536 року жебрацтво було оголошено злочином [6].

Політику пов'язану із забороною благодійності, за часів Царської Росії, підтримав і Петро І. До відповідальності притягувалися не лише особи, які просили милостиню, а й ті які її подавали. Так, за подачу милостині на пожертвувачів накладався штраф у розмірі від 5 до 10 рублів [1, с. 164].

Дана ситуація потребувала необхідності внесення кардинальних змін у сферу соціальної політики. Це, перш за все, зумовлено тим, що стихійна, хаотична благодійність, яка підтримувалась церквою та суспільною думкою, не відповідала правовим ознакам соціальної державної допомоги. Не змогла забезпечити реалізацію права осіб на отримання земельних наділів, хлібного пайку та грошового утримання.

Стан речей, який склався у суспільстві на той час, можна охарактеризувати, як громадське піклування та со-

ціальне обслуговування локального характеру про знедолених верств населення, без жодних ознак системності та правового регулювання.

З середини XVI ст. розпочинається принципово новий етап розвитку соціального захисту в Росії та інших європейських державах. Суть якого полягає в переході від громадського піклування окремих осіб до формування системи соціальної підтримки, що проявляється у формі суспільного та державного обслуговування, а також введені окремих видів державної грошової допомоги.

Характерними ознаками даного періоду є: 1) врахування потреб населення; 2) збільшення кола суб'єктів, які отримали право на соціальне обслуговування; 3)системність обслуговування; 4) адресність надання соціальної допомоги та соціальних послуг;

До кінця XVII ст. зазначені тенденції набули стійкого характеру і держава стала нести постійні витрати на цілі соціальної політики.

Серйозний поштовх у розвитку державних механізмів соціальної підтримки зробив Петро І [3, с. 76]. Йому вдалося сформувати систему відкритого та закритого соціального обслуговування. Під закритою системою обслуговування розуміється утримання в різних установах та закладах благодійного типу позашлюбних дітей, осіб, які не можуть з різних обставин продовжувати військову службу, інвалідів з числа матросів та солдат, душевнохворих.

Відкрита система соціального обслуговування передбачає надання коштів військовим, вдовам та сиротам для придбання продуктів харчування, забезпечення землею різних верств населення [1, с. 165].

Крім цього за правління імператора Петра І вперше виникають відносини соціально-забезпечувального характеру в грошовій формі між особами, які взяли на себе обов'язок по вихованню дітей-сиріт та державою. Це стало прообразом системи державних соціальних допомог на дітей. Так, відповідно до указу Петра І від 4 листопада 1714 року грошове утримання дітей-сиріт складало 3 гроші кожному на день, а для жінок, які доглядали за ними 3 рублі на рік та запас хліба. Збільшення розміру допомоги сім'ям, які виховували незаконнонародженних дітей було передбачено за правління Катерини ІІ. За виховання дворічної дитини – 10 рублів, трьорічної – 18 р., чотирирічної – 24 р., п'ятирічної – 30 рублів на рік [7, с. 2].

Однак, не зважаючи на значні зрушення в сфері соціальної політики створити діючу систему державного соціального забезпечення не вдалося. Це було зумовлено тим, що не було проведено чіткої межі між системою державної соціальної підтримки та громадською благодійністю. Кроком назад став указ Федора Олексійовича відповідно до якого, монастирі, поміщики та селяни повинні брати обов'язкову участь у соціальному забезпеченні.

Подібна тенденція спостерігалась і під час правління Катерини ІІ та імператриці Марії Федорівни. У той час важливе місце в соціальній політиці держави займала приватна благодійність. Так, за даними статистики, 75% системи соціального забезпечення складали кошти приватних осіб (в основному імператорів та їх оточення), й лише 25% – кошти з державної скарбниці [8, с. 381].

Загалом система соціального забезпечення в Росії за часів правління Катерини ІІ та аж до початку XX ст. характеризувалась двома формами: активним розвитком соціального страхування та соціальною підтримкою, яка проявлялась у формі соціального обслуговування, зокрема надання різного роду соціальних послуг. Так в 60-70 рр. XIX ст. в Росії нараховувалось 524 лікарні, 111 притулків та інвалідних будинків, а також 39 закладів для недієздатних осіб, що надавали допомогу 276 тисячам нужденних [3, с. 76]. Нововведень пов'язаних із розширенням кола державних соціальних грошових допомог впровадженно не було.

Схожа ситуація склалася і у європейських державах. В XVI ст. одночасно почали складатися три моделі соціальної підтримки, які були найбільш яскраво виражені трьома державами: а) Англія, де переважала модель централізованого державного забезпечення; б) Німеччина, де поширення отримала модель децентралізованого земельного та муніципального забезпечення; в) Франція, де сформувалась змішана модель, при важливій ролі держави, але з пріоритетом департаментів та муніципалітетів у деяких видах соціального забезпечення.

Законодавство про соціальне забезпечення в XIX-поч. XX ст. характеризується стрімким розвитком соціального страхування. У європейських країнах, США, Канаді та Росії приймається ряд законодавчих актів у даній сфері. Вони визначають порядок, підстави та розмір отримання виплат при настанні таких страхових випадків: тимчасової непрацездатності, старості, інвалідності, втрати годувальника та трудового каліцтва. Критикуючи таку доктрину вчені писали про те, що держава повністю звільняє себе від відповідальності по матеріальному забезпеченні нужденних осіб [2, с. 24].

У цей самий період в Англії були проведені перші спроби створення системи державних соціальних грошових допомог на законодавчому рівні. Введено термін «прожитковий мінімум» як критерій для визначення розміру допомоги. Проте під впливом різних історичних факторів Закон «Про бідних» Англії 1834 року [9, с. 95] так і не був виконаний. Нужденним надавали допомогу, як правило, лише у натуральному вигляді, в такій кількості аби тільки спасти їх від голодної смерті.

Новий етап розвитку соціального законодавства бере свій початок з настанням Першої світової війни. З цього часу поступово починають прийматися правові акти про забезпечення соціально вразливих верств населення соціальними допомогами у грошовому еквіваленті.

Першими державні допомоги отримали сім'ї в яких працездатний годувальник йшов на війну. Кількість отримувачів такої допомоги у 1915 році в Росії досягла 70% [1, с. 172].

Наступним видом була допомога по вагітності та пологах, яка виплачувалась із коштів державних бюджетів, а також в якості страхової виплати. Дана допомога була першим видом соціального забезпечення, що отримала спеціальне міжнародне визнання в XX ст. та була першоосновою для створення цілої системи державних соціальних допомог сім'ям з дітьми.

З 1935 року на теренах Радянського Союзу законодавчому регулюванню підлягають щомісячні виплати для інвалідів та дітей-інвалідів.

У зв'язку із прийняттям Конституції СРСР 1936 року та зниженням народжуваності, коло одержувачів соціальних допомог розширено. Даними суб'єктами стали багатодітні, а згодом і одинокі матері. Підставою для отримання допомог багатодітними сім'ями було народження сьомої та кожної наступної дитини [10, с. 400].

З 1974 року система допомог була доповнена допомогою на дітей малозабезпеченим сім'ям. Метою введення даної виплати була необхідність створення кращих умов для виховання підростаючого покоління.

З прийняттям Конституції 1977 року завершився перший етап формування системи державних соціальних грошових допомог, як окремої форми соціального забезпечення. Не дивлячись на намагання влади створити досконалу діючу систему соціальної допомоги, їй все ж таки були притаманні певні недоліки: по-перше, законодавство про державні соціальні допомоги не було систематизованим, більшість актів, що регламентували порядок надання допомог мали підзаконний характер; по-друге, положення нормативно-правових актів містили суперечності, у зв'язку з тим, що вони досить часто змінювалися; потретє, розмір допомог був досить низьким та не забезпечу-

вав можливості придбання необхідних речей і продуктів харчування; по-четверте, строки виплати соціальної допомоги були короткими, що не гарантувало тривалого матеріального забезпечення осіб при виникненні складних життєвих ситуацій; по-п'яте, створенна на той час система соціальних допомог, базувалася лише на державних допомогах сім'ям з дітьми, інші категорії осіб, які потребували соціального захисту не були включені до кола суб'єктів – одержувачів допомоги.

Історичний огляд еволюції форм соціальної підтримки, і зокрема тенденцій формування соціальної допомоги свідчить про те, що період творення сучасної системи соціальних допомог був досить таки тривалим. На початкових етапах зародження державності соціальна допомога проявлялась у формі общинного утримання, сімейного піклування та індивідуальної і публічної благодійності. В середньовічну добу соціальне забезпечення характеризується виникненням нового типу соціальної підтримки – соціального обслуговування, яке мало ознаки локального характеру, і лише на поч. XVII ст. переростає в стабільну державну систему. У цей період також виникають спроби виплати перших державних грошових допомог, але централізованого законодавчого регулювання та рис системності вони набувають тільки після Першої світової війни.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Право социального обеспечения России : учебник / М. О. Буянова, К. Н. Гусов. – 4-е изд. – М. : Проспект, 2012. – 640 с.

2. Иванова Р. И. Тарасова В. А. Предмет и метод советского права социального обеспечения / Р. И. Иванова, В. А. Тарасова. – М. : МГУ, 1983. – 168 с.

3. Роик В. Д. Эволюция форм социальной защиты в России. Традиционные формы социальной солидарности в России (до конца XIX века) / В. Д. Роик // Вестник Государственного социального страхования. – 2004. – № 10. – С. 74–80.

4. Соціальна робота в Україні / [І. Д. Звєрєва, Г. М. Лактіонова]. – К. : Вища освіта, 2004. – 254 с.

5. Севрюков Д. Г. Природа та особливості соціальної допомоги та взаємної підтримки в середньовічному європейському місті / Д. Г. Севрюков // Форум права. – 2011. – № 3. – С. 703–707 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/ejournals/FP/2011-3/11cdgcem.pdf.

6. Калашников С. В. Очерки теории социального государства / С. В. Калашников. – М. : Экономика, 2006. – 362 с.

7. Корсаненкова Ю. Б. Социальная поддержка семей з детьми в Российской Федерации : реальность и перспективы : монография / Ю. Б. Корсаненкова. – М. : Волтекс Клувер, 2010. – 208 с.

8. Россия. 1913 год : статистико-документальный справочник. – С-Петербург, 1995.

9. Лушникова М. В. Право на социальное обеспечение: история, теория, законодательство / М. В. Лушникова // Вестник трудового права и права социального обеспечения. Вип. 2. Право на труд и право на социальное обеспечение в системе прав человека / под ред. А. М. Лушникова, М. В. Лушниковой ; Яросл. гос. ун-т. – Ярославль : ЯрГУ, 2007. – 176 с.

10. Советское административное право : учебник / под ред. Денисов А. И. – М. : НКЮ СССР, 1940. – 432 с.

УДК 349.2

ОСОБЛИВОСТІ ТА ПРОБЛЕМАТИКА РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА ОТРИМАННЯ ГРОШОВОЇ ВИНАГОРОДИ ПРИ ВИХОДІ НА ПЕНСІЮ ЗА ВІКОМ ПЕДАГОГІЧНИМИ ПРАЦІВНИКАМИ

FEATURES AND PROBLEMS OF REALIZATION OF A RIGHT TO REMUNERATION DUE TO THE PENSION FOR YEARS OF SERVICE BY THE PEDAGOGICAL STAFF

Тацишин І.Б.,
кандидат юридичних наук,
доцент кафедри правознавства
Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького

У статті розглянуто певні правові аспекти проведеної пенсійної реформи у відповідності до Закону України «Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи». Проаналізовано правовий механізм реалізації п. 7-1 розділу XV «Прикінцевих положень» Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування». Конкретизовано проблеми в процесі правореалізаціної практики отримання грошової винагороди при виході на пенсію за віком педагогічними працівниками.

Ключові слова: грошова винагорода, педагогічний працівник, пенсія за вислугу років, пільговий стаж, страховий стаж.

В статье рассмотрены некоторые правовые аспекты проведенной пенсионной реформы в соответствии с Законом Украины «О мерах по законодательному обеспечению реформирования пенсионной системы». Проанализировано правовой механизм реализации п. 7-1 раздела XV «Заключительных положений» Закона Украины «Об общеобязательном государственном пенсионном страховании». Конкретизированы проблемы в процессе правореализацинои практики получения денежного вознаграждения при выходе на пенсию по возрасту педагогическими работниками.

Ключевые слова: денежное вознаграждение, педагогический работник, пенсия за выслугу лет, льготный стаж, страховой стаж.

The paper deals with certain legal aspects of ongoing pension reform in accordance with the Law of Ukraine «On measures to ensure the legislative reform of the pension system.» The legal mechanism to implement Section 7.1 Section XV «Final Provisions» of the Law of Ukraine «On Mandatory State Pension Insurance». The concrete problems during practice pravorealizatsinoyi cash compensation at retirement age teaching staff.

Key words: remuneration, staff member, the pension for years of service, preferential seniority, insurance experience.

Постановка проблеми. Сучасний стан гарантованості прав та свобод громадян потребують, в частині пенсійного забезпечення педагогічних працівників навчальних закладів, критичного аналізу, результатом якого мають бути пропозиції з удосконалення системи адміністративно-правового механізму та розв'язання існуючих у цій сфері проблем.

Метою статі є дослідження адміністративно-правового механізму реалізації п. 7-1 розділу XV «Прикінцевих положень» Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» педагогічним працівникам.

Стан дослідження. Вивченням специфіки і правових засад адміністративно-правового врегулювання пенсійного забезпечення загалом та педагогічних працівників зокрема потребує ще ретельного дослідження. Частково це питання досліджували В. Б. Авер'янов, О. Ф. Андрійко, Ю. П. Битяк, І. Л. Бородін, І. П. Голосніченко, І. О. Ієрусалімова, А. Т. Комзюк, О. В. Пабат та інші.

Виклад основного матеріалу. Згідно зі ст. 3 Конституції України, права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави.